

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Jørgen Aarø, 55 57 20 46
Rune Johan Mikkelsen, 55 57 21 81

Vår dato
12.02.2013
Dykkar dato

Vår referanse
2013/1760 433.2
Dykkar referanse

Paul Johne Særvold
Grimmelandsvn 36
5229 KALANDSEIDET

Løyve til utsetting av utanlandske treslag til sjølvhogst av juletre

Paul Johne Særvold og Gimmeland gard får løyve på bestemte vilkår til å sette ut fjelledelgran, koreaedelgran og nordmannsedelgran til juletreproduksjon på gnr. 61 bnr. 2 og 6 i Bergen kommune.

Vi viser til søknaden som vi mottok 1. februar og telefonsamtale 4. februar 2013 om utsetting av fjelledelgran, koreaedelgran og nordmannsedelgran til produksjon av juletre på gnr. 61 bnr. 2 og 6 i Bergen kommune. Søknaden er vurdert i samarbeid mellom Fylkesmannen sin miljøvern- og klimaavdeling og landbruksavdelinga.

Saka er handsama etter forskrift av 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksføremål, med heimel i naturmangfaldlova. Dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova kapittel II ligg til grunn for sakshandsaminga.

Treslag og mengd

Det er totalt søkt om utsetting av 2900 fjelledelgran, koreaedelgran og nordmannsedelgran i 2013 til sjølvhogst av juletre. I publikasjonen *Fremmede arter – med norsk svarteliste 2012* (Gederaas mfl. 2012) er desse treslaga gitt følgjande vurdering:

Norsk namn	Vitskapeleg namn	Vurdering
fjelledelgran	<i>Abies lasiocarpa</i>	lav risiko (LO), ikkje på svartelista
koreaedelgran	<i>Abies koreana</i>	lav risiko (LO), ikkje på svartelista
nordmannsedelgran	<i>Abies nordmanniana</i>	vil ikkje reprodusere i norsk natur dei neste 50 år (Gederaas mfl. 2012, vedlegg 3, s 189)

På grunn av at Gimmeland gard driv juletreproduksjon for sjølvhogst er det ikkje mogleg å fastslå dei nøyaktige mengdene og utplantingsområda for dei ulike treslaga. Kor og kor tid trea blir planta ut kjem an på kva for tre som blir hogde. Søkjar ønskjer difor at løyve skal gjelde for utplanting av den totale mengda tre innanfor dei omsøkte områda slik desse er skildra i neste avsnitt.

Utsettingsområdet

Planting skal skje på fire ulike teigar på gnr. 61 bnr. 2 og 6 i Bergen kommune, merkt 1, 2, 3 og 4 i kartvedlegget til søknaden. Fjelledelgran skal plantast på teig 3 og 4, som til saman er på om lag 70 dekar. Fraseredelgran og koreaedelgran skal plantast på alle dei fire felta, eit

areal som samla er på om lag 80 dekar. Teig 3 og 4 er inngjerda av eit 2 meter høgt hjortegjerde.

Det er i dag juletreproduksjon i heile det planlagde utsettingsområdet. Området har preg av å vere spreitt kulturskog blanda med bjørk-oreskog. Den omsøkte utsettinga vil ikkje auke arealet som brukast til juletreproduksjon ut over det som er tilfellet i dag.

Det er i Naturbase ikkje registrert særskilt viktige eller sårbare naturtypar (A- og B-område eller utvalde naturtypar) eller MiS-figurar på dei aktuelle utsettingsområda eller tilgrensande eigedomar. Det er avmerka to raudlista artar på eller rett ved teig 4 med status NT (nær trua) i Artskart. Den eine er sommarfuglen gulflekksmygar (*Carterocephalus palaemon*) og den andre er fuglearten varslar (*Lanius excubitor*).

Gulflekksmygaren er registrert inne på utsettingsområdet (presisjon betre enn 100 m), nærtd gardsbygningar og dyrka mark. Ifølge Artsdatabanken lev gulflekksmygaren på gras i solrike skoglysingar der det er fuktig, og ofte langs bekkar og elvar. Hovudtrugsmålet for gulflekksmygaren er attgroing, og gamalt utmarksbeite vert framheva som eit godt habitat for arten.

Varslar er registrert på dyrka mark utanfor utsettingsområdet ved teig 4 (presisjon betre enn 25 m). Dette er ein vinterobservasjon, og det er ikkje registrert hekkande varslar i området.

Tiltak mot spreining og internkontroll

Det er opplyst i søknaden at dei utplanta trea vert hogde før dei vert 15 år, med snittalder på 10 år. Sidan det er sjølvhogst er det kundane sjølv som hogg dei trea dei vil ha, og det er ikkje systematisk avhogging etter årsklasse. Sjuke og skadde tre vert hogde etter kvart.

Vidare skriv sækjar at ved eventuelt eigarskifte skal ny grunneigar verte informert om eventuelle vilkår til løyvet om utsetting av utanlandske treslag.

Vurdering

Ut frå det vi finn av informasjon i Naturbase og Artskart er det ikkje grunn til å anta at særskilt sårbare eller verdfulle artar og naturtypar vil bli negativt påverka av tiltaket. Ingen av dei omsøkte treslaga står oppført på svartelista. Koreaedelgran er kjent for å produsere konglar svært tidlig, når treet berre er nokre år gammalt. Lite er kjent om frøa er spiredyktige i så ung alder, men etter korrespondanse med Norsk institutt for skog og landskap vurderer vi at spreingsfaren er liten, og vektlegg at treet er risikovurdert til LO. Risiko for spreining av dette treslaget vert handtert gjennom vilkår for løyvet.

Attgroing er hovudtrugsmålet mot gulflekksmygaren, og på grunn av at juletreskogen vert drive som sjølvhogst er skogen relativt open. Varslaren er registrert på dyrka mark som ikkje ligg inne i utsettingsområdet, og er ein tilfeldig vinterobservasjon. Det er ikkje grunn til å tru at desse raudlista artane vil verte negativt påverka av at området i framtida blir drive på same måte som i dag. Dei to registreringane av raudlista artar i Artskart er difor ikkje tillagt vekt i sakshandsaminga.

Vår vurdering er at saka er godt nok opplyst til å fatte eit vedtak, jamfør kravet til kunnskapsgrunnlaget og føre-var-prinsippet i naturmangfaldlova §§ 8 og 9.

På grunn av at Gimmeland gard driv med sjølvhogst er det ikkje mogleg med ein detaljert utplantingsplan. Driftsforma gjer at nokre tre vil verte valt bort av kundane, og dermed potensielt bli ståande til dei blir frøsettande. Vår vurdering er at så lenge grunneigar held oppsyn med dei ulike utsettingsområda og status for desse bør det ikkje medføre auka fare for spreiding utover det som er tilfellet på vanlege juletreplantasjar. Dette krev at grunneigar lagar ein plan over oppsyn med eigedomen.

Den omsøkte utsettinga skal skje på område som allereie er eksisterande plantefelt for juletre. I følgje søk i databasar vil ikkje utsettingane komme i konflikt med særskilt sårbar eller trua natur. Vår vurdering etter § 10 i naturmangfaldlova, om økosystemtilnærming og samla belastning, er at utplantinga i liten grad vil auke påverknaden på stadeige naturmangfald utover det som er tilfelle i dag.

Etter naturmangfaldlova § 11 skal kostnadane ved å hindre eller avgrense skade på naturmangfaldet berast av tiltakshavar. Dersom brot på vilkåra i løyvet fører til skade på stadeige naturmangfald må tiltakshavar bere kostnadane for å rette opp i dette.

Val av driftsmetodar og teknikkar skal etter § 12 ta best mogleg omsyn til naturmiljøet, slik at resultatet gjev dei beste samfunnsmessige resultata. Utover dei føringar som følgjer av anna lovverk, som til dømes for bruk av sprøytemiddel, har vi ikkje spesielle merknadar til dette i denne saka.

Vedtak

Paul Johne Særvold får løyve til å plante ut totalt 2900 fjelledelgran, koreaedelgran og nordmannsedelgran på dei omsøkte områda i 2013 på følgjande vilkår:

- Fjelledelgran og nordmannsedelgran må hoggast før dei set frø.
- Koreaedelgran må hoggast innan 15 år frå planting.
- Koreaedelgran må settast under ekstra oppsyn når dei byrjar å produsere konglar.
- Rutinar for oppsyn av juletrefelta må verte etablert, og dokumentasjon på dette må kunne visast fram ved eventuelle tilsyn.
- Dette dokumentet må gjerast kjend og overført til ny grunneigar ved eventuelt eigarskifte.
- Dersom juletreproduksjon på eigedomen vert avvikla må trea hoggast.

Klageadgang

Vedtaket kan påklagast innan tre veker, jf. forvaltningslova §§ 28 og 29. Klaga skal stilast til Direktoratet for naturforvaltning, men sendast til Fylkesmannen i Hordaland, jf. forvaltningslova § 32.

Med helsing

Kjell Kvingedal e.f.
seksjonsleiar

Jørgen Aarø
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til

Direktoratet for naturforvaltning
Bergen kommune

WWF og SABIMA har bede om innsyn i sakar om utsetting av utanlandske treslag og får difor kopi av løyvet.

Referanser

Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red.) 2012. *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012*. Artsdatabanken, Trondheim.